

Kar druge razmere tukajšnje zadeva, je pa takole: Otava spravila se je pri najlepšem vremenu; nakosilo se je je dobro dosta. Fižol, celó večinoma uže pod streho, je poln. Krompir je bil po nekod prav lep, a po drugod pa tudi bolj droben in med njim veliko gnjilega. Jabolk se je uže veliko in še precej dobro prodalo; napravilo se je pa iz njih tudi doma mnogo „mošta“, kateri bode zdravju gotovo boljše ugaljal, nego smrdljivi „šnops“ iz vode in špirta, kar je za vsako človeško bitje pravi smrtni strup. Turšica in kuha tudi kaj lepo kaže. Ajda je velika in polna; le pred slano jo Bog obvaruj! Pretekli petek bila je tukaj prva slana v tem poletju; hvala Bogu, za ta pot še brez posebne škode. Ozimna žita sejejo se ob lepem ugodnem vremenu tukaj uže z vso marljivostjo.

Čebele so se pa letos našim čebelarjem kaj izredno dobro obnesle. Škoda, da je med v satovji tako po ceni; sto kil prodaja se po 20 gold. Zdravstveni stan je na vse strani kaj dovoljen. Pa, saj ima pridno ljudstvo vedno toliko dela, da na bolezen še misliti ne utegne.

Šolo tukaj po navadnih običajih jutri pričnemo. Bog daj mladini dosta duševnih zmožnosti, veselja do šole in pa prave pridnosti; starišem pa prepričanje, da je otrokom njihovim to najboljša dota, kar se v mladosti koristnega, krščanskega in lepega naučé; učiteljstvu pa železno potrpežljivost, zdravje in neodjenljivo vstrajnost v težavnem poklicu.

M. Rant.

Iz Ljubljane. — Državni zbor prične zopet svoje zborovanje dne 29. t. m., in bo obravnaval, kakor iz dnevnega reda razvidimo: 1) Poročila o 22 peticijah; 2) poročila legitimacijskega odseka v volitvah poslancev: Ausserer, dr. Ed. Süß, Weichinger, Rosenstock, Mathon, Furtmüller, Goluhovski, Kopyčinski, Falkenhayn, Mauer in Hayden; končno pa še o treh peticijah, o katerih poroča budgetni odsek.

Predstoječa vrsta predmetov gotovo ni zanimiva, toliko bolj pa nas bodo zanimala druge naznanila tega dneva, najbolj pa razgovori med desničarji samimi. — V očigled resnosti in važnosti sedanjega položaja sošli so se tudi slovenski državni in pa v Ljubljani bivajoči državni poslanci v razgovor. — Nadrobnosti razgovora niso za javnost, toliko pa smemo poročiti, da so se shoda vdeležili do malega vsi vabljeni, da je stvarni in zanimiv razgovor trajal več ur in da se je med poslanci kazalo popolno soglasje enako gledé sodbe o sedanjem položaju, kakor o vprašanji, kako slovenskim državnim poslancem pri teh razmerah postopati.

— **Vozni red gorenjske železnice** se s 1. oktobrom deloma spremeni: Iz Ljubljane odhajali bodo vlaki: ob 6. uri in 40 minut zjutraj, ob 11. uri in 40 minut dopoldne in ob 6. uri in 25 minut zvečer; — v Ljubljano pa prihaja prvi vlak: ob 7. uri 30 minut zjutraj, — drugi ob 5. uri popoldne, zadnji pa ob 9. uri 55 minut zvečer.

— **O koleri** imamo gledé Kranjske dežele primeroma ugodna poročila: V Loškem Potoku še bolezen ni ponehala, temveč ste dne 17. dve osebi tam na novo oboleli ter dne 18. umrli, zdravi se jih tam še 8 oseb. — Z Vrhnike, hvala Bogu, ni nobenega novega slučaja. Vsega skupaj umrli so tam za kolero samo dve osebi, namreč s Turške prišedši rokodelci Ilk in pa domač žagar, ki je baje pri raztelesovanji bil navzoč. V obče se nam z Vrhnike toži, da so bile krajne naredbes zoper kolero sila pomanjkljive, tako, da bi se nihče ne bil čudil, ako bi se bila bolj širila. Po drugem slučaju bil je pa zopet strah toliko, da je mnogo ljudi od strahu zbolelo, in še le, ko se jim je zagotovilo, da nimajo kolere, so bili takoj zopet zdravi.

Kolera v Trstu in Istri je zmiraj pri eni meri: v Trstu jih je od nedelje na ponedeljek obolelo 5 oseb, umrla nobena, v okolici ni obolel nihče. — Nenadoma pa se je kolera pred tednom prikazala na Ogerskem v Budapeštu, kjer je na pr. od nedelje na ponedeljek obolelo 25 oseb. Ker je trgovinska zveza Ogerske z Dunajem živahna, začelo je Dunajčane skrbeti in vpeljale so se vse med domačimi deželami zaukazane zabranilne naredbes.

— **Krajcarska družba za „Narodni Dom“.** Povodom popolne razprodaje prve stotine krajcarskih knjižic je imel odbor imenovane družbe 20. t. m. daljši razgovor. Tiskovemu poročilu o razprodajanji knjižic povzamemo te-le zanimljive, za to prekornostno podjetje jako spodbujljive črtice: Knjižic je bilo do omenjenega dne razposlanih 571, in sicer 486 krajcarskih in 85 desetakrajcarskih. Popolnoma razpečanih je sedaj dvoje desetakrajcarskih knjižic (pov.: „Kegljačka zaveza“ in g. K. Pirc) in 101 krajcarska, v skupni vrednosti nad 1400 for. Odbor je bil nadalje vkrenil vsacega poverjenika, ko poteče njegovej knjižici doba jednega leta, pozvati, da pošlje, kar je nabral, in obdrži knjižico v nadalnje nabiranje, ako še ni razprodana in ako ga je sploh volja še dalje nabirati. Poslanih je bilo doslej 85 tacihi pozivov in v odgovor nanje je poslalo 24 gg. poverjenikov nad 300 for., deloma kot parcijelne doneske na posamezne knjižice, deloma kot polne svote. Razven že omenjenih več kot 1400 forintov od popolnoma razprodanih knjižic je dobil odbor tudi blizu 800 for. kot posamezne doneske na 47 krajcarskih in 18 desetakrajcarskih knjižic. V prometu je sedaj še 468 knjižic, med njimi 385 krajcarskih in 83 desetakrajcarskih. Režija je le neznatna (korespondenca 15 mesecev je stala ravno toliko goldinarjev, knjižice 120 forintov), nabrani doneski so pa že pred mesecem dni dosegli drugi tisočak. Vspeh je tedaj jako ugoden in bo tem ugodnejši, čim več posnemalcev najde to vse hvale vredno, za Slovenstvo obče koristno podjetje. Lepo hvalo vsem poverjenikom in poverjenicam za njih uspešno in marljivo delovanje!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Dne 16. t. m. zvečer dospel je cesar z daljne severne Galicije, ne da bi se bil na Dunaji mudil, na Tirolsko v Bruneck. Pri odhodu iz Galicije izrekel je cesar v ročnem pismu do namestnika viteza Zaleskega svoje priznanje in zahvalo vsem, ki so se vdeležili mnogih dokazov odkritosrčne ljubezni in zveste udanosti, izrekoma pa še prebivalcem onih krajev, katerih so se vojaške vaje bližje dotikale, tudi za prijazno in požrtovalno pripravnost, s katero so vojake povsod sprejemali.

Enako zadovoljnost in priznanje izrekel je cesar v ročnem pismu do nadvojvoda Albrechta onim oddelkom vojne, katera se je vdeležila vojaških vaj v Galiciji.

Ko se je peljal cesar na Tirolsko, imel je samo preko Nižeavstrijske nekaj pokoja, v Ljubnem na Gornjem Štajarskem, enako na Koroškem in Tirolskem bil je povsod sijajno sprejet in pozdravljan. Na Tirolskem vdeležuje se cesar zopet vojaških vaj, povsod prireja se cesarju na čast streljanje, za katero cesar daje prve dobitke, ena takih na pr. bila je 50 cekinov.

Dne 24. t. m. odkril se bo na Dunaji v „Praterstern“ spominek admirala Tegetov-a, in te slavnosti obljubil je cesar se osebno vdeležiti. Kakor skrbnega očeta svoje države nahajamo tako cesarja povsod, kjer so godi za državo kaj pomenljivega. Vsaj pa tudi raz-

*To isto sem moral čitati z alpskim
Vrhničarom sam. — V zadnji slov. verz.
bi bili imeli zadnji navedeni več glasov,
kot so jo tam kralji prvi signitarji.*

mere med državama postajajo bolj in bolj resne in v takih časih državljani hvaležno priznavajo, ako si cesar prizadeva mir storiti med narodi, poleg tega pa vso pozornost obrača na vojno. Vojaške vaje, ki so bile letos na Ogerskem, v Galiciji in Tirolah, so za letos sklenjene. Pripravlja pa se za prihodnje leto, v katerem se osnuje domobranstvo (črna vojska) tudi še redno vojno oborožiti z novimi puškami, repitirkami, s katerimi je mogoče samo prožé streliti po 8 ali večkrat zaporedoma. V francoski vojni je taka puška deloma uže vpeljana, tudi nemška vojna jih uže vpeljava in tako je prisiljena tudi naša država vpeljati jih, da obdrži vojna njena svojo veljavo. Ta prememba bo stala kakor se čuje, 15 milijonov, katerih se namerava za prihodnje leto zahtevati 2 $\frac{1}{2}$ milijona. — To je sad po Bismarku vpeljanega, bolj in bolj raščečega „oboroženega miru“. kateri mora uničiti blagostanje vseh narodov. Leta 1866. in 1870. je dalo Bismarku toliko uspehov, da mora zavolj njih vsa Evropa oborožena delati na svoj gospodarski pogin.

Pri takih razmerah je tudi malo nadepoln sostanek našega državnega zbora, ki se ima pričeti dne 29. t. m. — Vlada sama se ne ozira več na svoj program, izražen v prestolnem govoru leta 1879. in potem gine vez med vlado in večino in le tedaj bo mogoče rešiti program enakopravnosti in štedljivosti izražen v onem prestolnem govoru, ako državno-zborska večina po vsem složna sama brez ozira na vlado deluje za izvršitev onih načel in složno nemogoče stori nasprotno vladanje.

Ogerska. — Minulo soboto pričelo se je zborovanje ogerskega državnega zbora. Začetek bil je sicer takoj nekaj obrnjen proti ministerskemu predsedniku Tiszi, vendar pa se je kmalo pokazalo, da je vlada svoje večine gotova. Opozicionalec Helfy zahteval je namreč, naj se zboru predloži tudi zadnji cesarjev reskript do ministerskega predsednika, pa Tisza mu je to odbil rekoč, da istinitosti onega cesarjevega razpisa ne more nihče dvomiti, ker je bil razglašen v ogerskem uradnem listu in bo poslanec in vsa zbornica imela prilike dosti, razgovarjati se o onem razpisu. Tisza zavrnil je ugovor, da bi bil oni razpis žaljenja ustave, ko vendar ves svet pripozna, da je v njem izvaženo najbolj odkritim načinom ustavno pravo.

Nemška. — Tukajšnji uradni in poluradni listi si prizadevajo dokazati, da zdravje cesarjevo ni postalo slabše, temveč, da je vse umikanje cesarjevo od slavnosti Strassburških zgolj previdnost naročena po zdravnikih, da cesar ne oboli.

Poljski „Czas“ popisuje delovanje Bismarkovo gledé zadnjih bolgarskih dogodeb tako-le: Knez Bismark izjavil je, da bi Nemška Avstriji zavolj svojih skrbi proti Francoski ne mogla priti na pomoč, ako bi se ta zapletla v vojsko z Rusko. Preden se je grof Kalnoký v Kissingen-u sošel s knezom Bismarkom, dogovoril se je ta poprej z ruskim diplomatom baronom Mohrenheimom. V Gastein-u prizadeval si je Bismark pridobiti pritrdjenje Avstrije k tirjatvam Ruske, kar se mu pa ni popolnoma posrečilo. Knez Bismark predlagal je tudi, da naj bi Kalnoký ž njim šel k Giers-u v Francove toplice. Tej želji pa se ni vstreglo. V Francovih toplicah skušal je Bismark Giers-a pregovoriti, da naj bi se Ruska ne dotikala avstrijskega vpliva v Srbski in da naj, kolikor moč, Ruska Bolgarske ne zasede. Po tem prevratu. Po tem prevratu Nemške politike zavzima Avstrijska stanje pričakovanja, kako se stvar presuče.

Bolgarska. — Sobranje izreklo je sicer v posebni adresi ruskemu caru najlepša voščila za njegov god, pa v drugi adresi, katera je bila odgovor na nagovor vla-

din, obsodilo je Sobranje z najojstrejšimi izrazi prevrat z dne 21. avgusta, po katerem je bil odstranjen knez Aleksander. — Ker je pa očitno delo Ruske, obsodba „Sobranja“ leti enako proti Ruski.

Drug čin sedanje vlade, ki se pripravlja, je obsodba onih, ki so se zarote vdeležili izrekoma vojakov; v tej zadevi hoče začasna vlada strogo postopati, rekoč, da se drugače vpre vsa zvesta ostala vojna. Ruska svetuje in Nemška jo podpira, naj se ta preiskava ne vrši, dokler se duhovi ne pomiré (tedaj nikoli). Začasna vlada hoče neki odgovoriti, da še preiskave tako in tako pred več tedni ne bodo dognane.

Med tem dala je to nedeljo vlada slovesno sožgati zastavo upornega zavoda za kadéte in pa Strumskega polka. Major Popov imel je v navzočnosti kadetov govor, v katerem je oistro obsodil čin od dne 21. avgusta.

Volitve za „veliko Sobranje“ razpisane so za 11. dan oktobra.

Ruska si v Bolgariji ne more nič prav pridobiti zaupanja, Bolgarska ji izražuje hvaležnost za oproščenje to da ne zaupa ji ne v strahu, da bi je Ruska ne priklopnila k sebi brez ovinkov — Da v Ruski sedaj veje zavest lastne mogočnosti, kaže nek članek „Mosk. Ztg“ v katerem govori o odlikovanji tamošnega vojnega ministra povodom zadnjih vojnih vaj ter sklepa: „Na Balkanskem polotoku se ne more samo storiti, kar Ruska hoče, kakor je zadnjič omenjal nek dunajski list, temveč tam se bo storilo, kar se Ruski zdi potrebno in od česa ne more odstopiti kamorkoli na ijuko. Čas koncesij je minul. Vaje pri Brest-Litovsk bile so zopet za vojno, kateri je imel zaželen izid. Sedaj pride vrsta na „diplomacijo“.

Španjska. V nedeljo nastal je v Madridu vojaški upor, katerega se je vdeležilo okoli 300 vojakov, ti so zapnstili svoje poveljnike, hrumeli z klici na republiko skoz ceste Madridske, zasedli potem južni kolodvor, po tem pa so se razprhnili pri prvem napadu. Uporniki beže proti Valenciji, in nasledek je bil, da se je proglasilo obsedno stanje. — Videti je, da upor nima posebnega pomena, ker se še kraljica ni vrnila v Madrid, ko se ji je poročilo, da je poskušnja zadušena.

 Današnja številka ima prilogo knjigotržnice Kleinmayr & Bamberg.

Žitna cena

v Ljubljani 16. septembra 1886.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 50 kr. — banaške 7 gold. 50 kr. — turšice 4 gold. 74 kr. — soršice 6 gold. 80 kr. — rži 4 gold. 87 kr. — ječmena 4 gold. 6 kr. — prosa 4 gold. 55 kr. — ajde 4 gold. 22 kr. — ovsa 2 gold. 76 kr. — Krompir 2 gold. 50 kr. 100 kilogramov.

V Kranji 21. septembra.

Hektoliter: Pšenica 6 gld. 34 kr. — Rrž 4 gold. 55 kr. — Oves 2 gold. 92 kr. — Turšica 5 gold. 60 kr. — Ječmen 4 gld. 80 kr. — Ajda 4 gld. 55 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gld. 80 kr. — Seno 2 gld. 10 kr. — Špeh 1 kilogr. 60 kr.